

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht no. 3 - 1968

(Tijdvak 1-3-1968 t/m 31-3-1968)

I N H O U D

No. 908.657	Blz.
<u>I. Communisme Internationaal</u>	
De consultatieve conferentie van Boedapest	1
<u>II. Activiteiten van de Communistische Partij Nederland</u>	
De houding van de CPN t.a.v. de gebeurtenissen in Tsjechoslowakije en Polen	10
Het bedrijfs- en vakbondswerk van de CPN	12
Royementen	13
Stakingen en acties bij Amsterdamse bouwbedrijven	13
De sluiting van strokartonfabrieken in Groningen	17
<u>III. Activiteiten van de communistische hulporganisaties</u>	
Het IXe Wereldjeugdfestival	19
De ANJV-Pinkstertocht	21
WVR en ICDP in anti-NAVO-coalitie	22
Vakantie-reizen naar de Sowjet-Unie voor Russisch studerenden	24
<u>IV. Andere groeperingen</u>	
Manifestatie "voorhoede"-jeugdorganisaties in West-Berlijn	25
Grondraadsverkiezingen 1968	27
1-Mei-groep	28
<u>Stakingsoverzicht maart 1968</u>	31
<u>Agenda</u>	32

HOOFDSTUK I

COMMUNISME INTERNATIONAAL

De consultatieve conferentie van Boedapest

De in de ideologie vergrijsde secretaris van de CPSU, Soeslow, moet in de conferentie van Boedapest een bijzondere voldoening hebben gemaakt. Deze schriftgeleerde in het marxisme-leninisme die zo lang en zo vergeefs de kreuken uit de Moskouse Verklaring van Alle Partijen heeft pogen te strijken, moet bij het vooruitzicht, dat tenminste een aantal zaken weer letterlijk en woordelijk geregeld zullen worden, een diepe persoonlijke bevrediging hebben gevoeld. Het siert hem, dat hij daarbij bescheiden in het midden wil laten welke inspanningen hij zichzelf getroost heeft om zover te komen. "Reeds twee of drie jaar" - zo merkt hij op in zijn rede tot de in Boedapest vergaderde partijen - "is de conferentie van CP-en in de discussies voorbereid." Maar is hij zelf niet de eerste geweest die in een destijds nogal geruchtmakende "geheime" rede om een nieuw communistisch concilie heeft gevraagd - in februari 1964, dus langer dan drie jaar geleden? Of zelfs kan men nog verder teruggaan, maar men heet geen Soeslow als men daaraan herinnerd wil worden.

De discussie over de communistische wereldconferentie is een spel ganzenbord geweest, met de put en de dood, beurten overslaan en opnieuw beginnen, en het duurt al geen drie maar zes jaar. Partijen die tenslotte niet naar Boedapest zijn gekomen, deden (in januari 1962) de eerste gooi: die van Vietnam, Indonesië, Nieuw-Zeeland en Zweden. De CP-China, van alle kanten onder zware druk, volgde met een formeel voorstel in april, waarmee de CPSU na enig aarzelen instemde, echter onder zoveel voorbehoud, dat het duidelijk was dat ze niet wilde. Enkele minder betekenende partijen speelden nog even door met de gedachte, dat een scheuring in de communistische wereld wellicht te voorkomen was, tot de CPSU - Chroestsjow op het SED-congres in januari 1963 - te kennen gaf dat een "haastig bijeengeroepen conferentie" de moeilijkheden slechts zou vergroten en dus geen zin had. Dat was de put voor de CP-China.

Een jaar later, na een ronde van felle polemieken waaruit de Chinezen en de Russen als onverzoenlijke politieke en ideologische tegenstanders te voorschijn kwamen, was het Soeslow die (in februari 1964) een nieuw voorstel tot het bijeenroepen van een communistisch concilie lanceerde. Het ging toen echter reeds niet meer om een poging de vrede te herstellen, maar om een veroordeling van de Chinese scheurmakers, zoals de CPSU trouwens in een geheime brief aan een aantal CP-en verduidelijkte. De CP-China scheen de uitdaging aan te willen nemen. Ze kwam althans met het verrassende voorstel van bilaterale besprekingen - in Peking! - gevolgd door een conferentie van 17 partijen ter voorbereiding van een tenslotte te houden algemene conferentie. Niets was echter minder naar de zin van Chroestsjow, die er slechts op uit was de Chinezen van het bord te vegen, zoals bleek uit de manier waarop hij het Chinese voorstel aanvaardde, met de precisering namelijk, dat de bilaterale besprekingen in mei zouden worden gehouden (het was reeds maart), de voorbereidingsconferentie in juni of juli en de algemene conferentie in oktober. Dat was onmogelijk te organiseren! De CP-China trok zich dan ook "waardig" uit het geharrewar terug met de mededeling, dat een algemene conferentie integendeel een voorbereiding van vier of vijf jaar of langer zou vergen, en weigerde kort daarop, toen de CPSU bleek te willen doorzetten, "voor altijd" haar medewerking aan een dergelijk concilie. De CP-China was uitgespeeld. Chroestsjow echter, belust op onmiddellijke winst, vergooide zich toen danig met de bijeenroeping van de voorbereidingsconferentie: ze werd - na zijn afzetting trouwens - een schamele vertoning (maart 1965), waarna van het voornemen tot het houden van een algemeen concilie nog slechts een vage wens overbleef. En dat was dan voor enige tijd de put voor de CPSU!

Terwijl de situatie in de wereld zich in de volgende jaren aanzienlijk begon te wijzigen - onder Brezjnew en Kosygin won de Sowjet-Unie meer en meer aan prestige, China raakte in het isolement, de oorlog in Vietnam werd een brandpunt van de internationale politiek, het "progressieve kamp" leed gevoelige verliezen in Indonesië en het Midden-Oosten - verzamelden de partijen van het Moskouse kamp moed voor het eindspel. De teerling werd opnieuw geworpen door Brezjnew op het XXIIIe congres van de CPSU (in het voorjaar van 1966). De inzet werd echter nogmaals gewijzigd. Na het herstel van de eenheid in de communistische beweging en de excommunicatie van de CP-China werd nu "het

eenheidsfront tegen het imperialisme", doel van de voorgestelde communistische conferentie. Weliswaar kostte het Moskou nog twee jaar vóór een meerderheid van de CP-en daarmee instemde, maar Boedapest werd tenslotte toch een feit.

De CPSU nam er een ruim voorschot op de winst die haar niet meer leek te kunnen ontgaan.

De verhoudingen tussen de CP-en

Van het begin af aan is de campagne vóór en tegen de internationale communistische conferentie tegelijkertijd een strijd geweest om de verduidelijking van de verhoudingen tussen de CP-en. Met de afbrokkeling van het politieke en ideologische machtscentrum Moskou als een niet meer te keren ontwikkeling werd rond 1960 de conferentie zelf een tijdlang gepropageerd als een instituut tot vaststelling en bewaking van de "algemene lijn" van de beweging - het resultaat van discussies na de opheffing van het Cominform geëntameerd om te komen tot een nieuw communistisch "orgaan", een "nieuwe vorm van overleg en samenwerking". De conferentie van gelijkberechtigde partijen was echter slechts een schijnoplossing voor het probleem van de centrifugale beweging in de communistische wereld. Immers, de programmatische Verklaring van de Conferentie van 1960 bleek voor twee radicaal verschillende uitleggingen vatbaar. En toen de CP-China haar gelijkberechtigtheid in haar interpretatie van dit program begon waar te maken, was de CPSU er niet voor te vinden het "orgaan van overleg en samenwerking" - de conferentie - inderdaad te doen herleven om over de hete kwesties te discussiëren (1962).

Het Sino-Sowjet-conflict ontaardde in een profane machtsstrijd, tegen de achtergrond waarvan alle andere CP-en hun tot dan toe enigszins imaginaire autonomie trachtten te versterken. Juist vanwege deze autonomie-gedachte weigerden dan ook tal van partijen de CPSU te steunen toen deze wél een nieuw communistisch concilie begon te propageren, echter met het doel de CP-China plechtig te doen veroordelen (1964). Vele CP-en voelden bitter weinig voor nieuwe programmatische verklaringen en organisatorische dwangmaatregelen. Niettemin, "organisatie" was sinds de dagen van Lenin het fundament van het communisme geweest, vijftig jaar lang. De idee, dat er een mogelijkheid tot bundeling van krachten moest zijn met behoud van de autonomie van de CP-en, bleef in de communistische hoofden spoken.

Brezjnev zag het licht. Kort na de overname van de macht van Chroestsjow ontwikkelde hij de gedachte van het "verenigd front tegen het imperialisme" (1965). Hoe gevaarlijk die idee was voor de positie van Peking bleek al dra uit de heftigheid waarmee de Chinezen er tegen tekeer gingen. Zij beschuldigden Brezjnev en Kosygin van dubbelzinnigheid in hun houding tegenover Vietnam en collaboratie met de Amerikanen en eisten in plaats van het "verenigd front" een "politieke en organisatorische demarcatieline" tussen de marxisten-leninisten en de Moskouse revisionisten. En inderdaad bekenden verschillende partijen die tot dan toe Peking welgezind waren geweest, dat zij zich tot de idee van het verenigd front wel aangetrokken voelden.

Desondanks hadden de Russen vanaf dat punt nog een lange weg te gaan tot Boedapest. Afgezien van een aantal belangrijke Oostaziatische CP-en, die, hoewel niet langer onverdeeld anti-Moskou, toch niet in een positie waren aan een meer algemene conferentie deel te nemen, bleven ook verschillende andere partijen terughoudend. Beduchtheid voor hun autonome positie speelde daarbij een belangrijke rol.

De CPSU zelf, maar vooral de organiserende partij - de Hongaarse CP - deden in de laatste maanden vóór Boedapest hun uiterste best de argwaan van zulke CP-en als de Roemeense, de Italiaanse en de Zweedse weg te nemen met geruststellende verklaringen.

"Het is volstrekt niet nodig - schreef het hoofd van het bureau buitenland van de Hongaarse CP in december vorig jaar - dat in de internationale communistische beweging nog weer kwesties van strategie worden besproken, aangezien immers de belangrijkste besluiten van de conferenties van 1957 en 1960 nog steeds geldig zijn. Naar onze mening zou de komende conferentie van een meer bescheiden opzet kunnen zijn en tot doel moeten hebben eenheid van actie te bereiken in de tactiek van de strijd tegen het imperialisme en een standpunt te formuleren ten aanzien van enkele belangrijke kwesties die de laatste tijd aan de orde zijn gekomen."

En Moskou bezwoer, dat "de conferentie nimmer ten doel kon hebben zich te mengen in de aangelegenheden van een zusterpartij of zelfs de een of andere partij uit de communistische beweging te stoten".

Maar wie kon daar zeker van zijn? De Roemenen zouden het anders ervaren.

Verscheidenheid van opvattingen

Het doel dat de organisatoren van de conferentie van Boedapest zich gesteld hadden, werd zonder veel strubbelingen bereikt. Had men

er in de aankondiging van de conferentie nog van gesproken dat men zich er over zou beraden of en wanneer een algemeen communistisch concilie zou kunnen worden bijeengeroepen, het "of" bleek al van de aanvang van de baan te zijn, en over het "wanneer" waren reeds de eerste sprekers het eens: tegen het eind van het jaar in Moskou. Die kwestie werd zelfs zo glad opgelost, dat de Roemenen - die zelf minder haastig te werk wilden gaan - nijdig constateerden dat Moskou zijn vazallen weer goed had geïnstrueerd.

Niettemin bewogen de kameraden in Boedapest zich op gevaarlijk drijfzand. Zij waren het er niet over eens of de Verklaringen van Moskou van 1957 en 1960 nog onverkort golden. Zij waren het er niet over eens of de volgende algemene conferentie als een vervolg moest worden beschouwd op de conferentie van 1960. Zij verschilden van mening over de vraag of de conferentie een totale analyse van de wereldsituatie zou moeten opstellen met een daaruit voortvloeiend bindend program dan wel voornamelijk een propagandistische en tactische lijn zou moeten uitzetten. En kon men over "de strijd tegen het imperialisme" wel één woord zeggen zonder de CP-China te bekritisieren? Maar hoe moest men zich dan houden aan de regel dat men zich niet zou mengen in de aangelegenheden van de individuele partijen?

Er waren er, die de Verklaring van de Conferentie van 1960 in het algemeen nog geldig achtten - de Russen, Oostduitsers, Polen en Bulgaren - en er op zouden willen voortbouwen. Anderen echter wensten hun oordeel erover op te schorten en achtten de tijd ook niet rijp voor een nadere analyse. De Hongaren bijvoorbeeld hadden kort voor de conferentie nog verklaard, dat zij het hun plicht achtten de Verklaring van 1960 tegen alle aanvallen te verdedigen, omdat een meer aanvaardbare principiële analyse nog niet beschikbaar was en ook in lange tijd niet mogelijk zou zijn, een merkwaardige uitspraak die in de Russische vertaling ("Prawda") luidde: "omdat deze Verklaring een correcte analyse bevat van het tegenwoordige tijdsgewricht en van de taak van de communisten in de gehele wereld"(!). Weer anderen wensten "de strijd tegen het imperialisme" als een los onderwerp te zien, uiteraard in verband met de Verklaring van 1960, zonder dat daar nader over gesproken behoefde te worden. Van hen namen de Roemenen het meest principiële standpunt in. Hun woordvoerder in Boedapest, , verklaarde tenminste:

"Wij wensen dat een nieuwe internationale conferentie niet over de Conferentie van 1960 zal spreken of haar Verklaring op de een of andere wijze zal analyseren of er de juistheid van bevestigen. Elke internationale conferentie is een afzonderlijke manifestatie. Wanneer men de indruk zou wekken, dat in zulke conferenties een zekere opeenvolging kan worden gezien en een zeker geregeld lidmaatschap, zou dit betekenen dat men ze het karakter toekent van zittingen van een georganiseerd lichaam, waardoor in de relaties tussen de communistische partijen weer elementen van een bepaalde organisatie-structuur worden binnengesmeekeld."

Geen conferentie dus in de geest van die van 1960 en slechts be-
raad over de actuele strijd tegen het imperialisme? Soeslow gaf aan wat
dit zou inhouden:

"De strijd tegen het imperialisme moet niet slechts gericht worden tegen bepaalde agressieve acties, maar tegen het imperialistische systeem als geheel, tegen de overheersing van het monopoliekapitaal. Wanneer we onze aandacht richten op actuele problemen, mogen we de uiteindelijke doelstellingen van onze beweging niet uit het oog verliezen en moeten we onze onmiddellijke taken in verband brengen met onze taken op lange termijn. Slechts op basis van een diepgaande marxistisch-leninistische analyse van de gebeurtenissen van de afgelopen tijd kunnen we de kwestie van de eenheid van alle revolutionaire en democratische krachten oplossen. Dit vraagt van ons een evaluatie van de revolutionaire mogelijkheden van alle anti-imperialistische bewegingen.

In de eerste plaats is het daartoe van belang de kwestie van de eenheid van de socialistische landen onder ogen te zien. Vervolgens is het noodzakelijk ons te bezinnen op de rol van het proletariaat, de voorhoede van alle anti-monopolistische krachten, in verband met de veranderingen in de sociale structuur van de ontwikkelde kapitalistische maatschappij die het gevolg zijn van de wetenschappelijke en technische revolutie en andere factoren. De mogelijkheden van eenheid van actie van communisten en linkse socialisten en sociaal-democraten in de strijd tegen het staatsmonopolistisch kapitalisme en het imperialisme moeten grondig worden bestudeerd. En tenslotte zullen we moeten spreken over de problemen van de nationale bevrijdingsbewegingen...."

Maar daarmee gaf Soeslow namens Moskou een zodanige uitbreiding aan de idee van "de strijd tegen het imperialisme" dat het gehele terrein van de Verklaring van 1960 er toch door bestreken werd! De kwestie werd in Boedapest niet opgelost.

Ook over andere zaken bleken de meningen verdeeld. Kritiek op de CP-China was volgens sommige partijen noodzakelijk of onvermijdelijk, volgens andere - ook hiervan maakten de Roemenen een principe-kwestie -

ongoorloofd. De Bulgaren, bijvoorbeeld, die in vrijwel alle opzichten een harde, orthodoxe lijn aanhielden stonden met de Russen op het standpunt dat "marxistische kritiek op de politieke koers van de Mao-klied niet beschouwd kon worden als inmenging in de aangelegenheden van de CP-China", terwijl de Roemenen "geen aanvallen, geen discriminatie, geen kritiek" wensten.

De niet-deelnemers aan de conferentie werden eveneens door verschillende partijen met andere ogen gezien. De Polen bijvoorbeeld huldigden het standpunt dat de houding van een partij tegenover internationale conferenties de toetssteen was voor haar trouw aan het proletarisch internationalisme en zouden zelfs het "nationalisme" als het nieuwe hoofdgevaar voor de communistische beweging willen bestempeld zien. Anderen, zoals de Hongaren, vroegen begrip voor de twijfels van de afwezigen.

Er werd ook lang heen en weer gepraat over de wenselijkheid van de oprichting van een voorlopig of permanent coördinerend orgaan voor de beweging (er werd slechts besloten tot een "voorbereidingscommissie"), over nadere voorbereidende conferenties (de volgende werd geconvoceerd voor 24 april), over de mogelijkheid tot deelname aan het algemeen concilie (voor Boedapest waren 81 partijen uitgenodigd, Joegoslavië niet; er werd echter besloten voor Moskou alle - 88 - CP-en uit te nodigen), over een conferentie samen met andere "anti-imperialistische krachten" (voorstanders hiervan waren o.a. de Italianen, Spanjaarden, Westduitsers en Roemenen; volgens Soeslow was de tijd daarvoor echter nog niet rijp) en over het al dan niet bindend karakter van de conferentiedocumenten.

Zoveel hoofden, zoveel zinnen: Moskou kon uit de veelheid van voorstellen zonder veel moeite een keuze doen die tot de gewenste conferentie zou leiden. Dat de Roemenen intussen de hele geschiedenis de rug toekeerden was een tegenslag maar anderzijds ook een opluchting: het vergemakkelijkte in elk geval de afwikkeling van de procedurekwesties.

Het conflict met de Roemenen

Aan de conferentie van Boedapest namen circa 65 partijen deel. China en Albanië hadden, zoals te verwachten was, de invitatie afgeslagen. Noch Korea, noch Vietnam, noch Japan hadden, hoewel zij in

het recente verleden belangstelling hadden getoond voor Brezjnevs idee van een "gemeenschappelijk front tegen het imperialisme", een delegatie willen afvaardigen. Ook Cuba, bouwend aan een eigen front tegen het imperialisme, was afwezig. De partijbureaus (in Peking) van de CP-en van Indonesië, Thailand, Birma en Maleisië waren "wegens onoverkomelijke moeilijkheden" niet bereikbaar gebleken. De Joegoslaven waren niet uitgenodigd omdat zij niet hadden deelgenomen aan de Conferentie van 1960. De Nederlanders en de Zweden hadden elk hun eigen bedenkingen tegen Boedapest en hadden geen afvaardiging wensen te zenden. Voor de Noren en de IJslanders waren er slechts "waarnemers" aanwezig. De Italianen daarentegen, traditionele tegenstanders van een algemene conferentie, waren juist tegen het eind van het vorig jaar overstag gegaan, vermoedelijk omdat zij meenden dat er kansen waren op uitbreiding van de conferentie met deelnemers van niet-communistische "progressieve" bewegingen. En de Roemenen, die hun kameraden bijna tot het uiterste in het onzekere hadden gelaten, besloten pas een dag of tien vóór de conferentie van Boedapest begon, tot deelname.

De Roemeense delegatie kreeg nauwkeurige instructies mee: het overleg in Boedapest zou slechts een vrijblijvende gedachtenwisseling mogen zijn over opportuniteit, karakter en doel van een eventueel later te houden internationale conferentie; er zou nog geen datum of plaats voor deze internationale conferentie mogen worden afgesproken; er zouden geen aanvallen mogen worden gedaan op welke partij dan ook; er zou ruimte gezocht moeten worden voor deelname van niet-communistische, anti-imperialistische bewegingen; beslissingen zouden moeten worden genomen met algemene stemmen, etc. etc.

De Roemeense delegatie was er wel in Boedapest, maar ze was er van het begin af aan praktisch weer weg ook. Eén verkeerd woord....

Het was de Syrische heethoofd die niet één verkeerd woord, maar een stroom van beschuldigingen en verwijten liet neerkomen over de hoofden van de Roemenen, die hij betichtte van "chauvinisme" en hulp aan het zionisme, omdat zij geweigerd hadden zoals andere socialistische landen, na het uitbreken van de juni-oorlog de diplomatieke betrekkingen met Israël te verbreken en dit land als agressor te veroordelen.

Na deze uitval eiste , dat de Syriër zijn woorden zou terugnemen. Na schorsing van de vergadering trachtte men de partijen te verzoenen en werden op voorstel van de Finse vertegenwoordiger

zijn beschuldigingen uit de notulen geschrapt. Maar toen het incident gesloten leek, kwam bericht van de Roemeense partijleiding in Boekarest dat de kwestie nog niet duidelijk genoeg gesteld was: immers, de Roemenen waren naar Boedapest gegaan op de uitdrukkelijke voorwaarde dat geen enkele partij zou worden aangevallen of bekritiseerd. Van de vergadering werd derhalve geëist dat ze de Syrische aanval formeel zou veroordelen en zou garanderen dat herhaling zou worden voorkomen. Toen de vergadering weigerde, keerde de Roemeense delegatie stante pede naar huis terug.

De conferentie van Moskou van 1968

Vlak voor hun vertrek naar Boekarest rechtvaardigden de Roemenen tegenover journalisten hun besluit met het argument, dat er tijdens de vergadering zusterpartijen (en niet alleen de Roemeense) waren aangevallen en er geen uitwisseling van gedachten mogelijk was gebleken. Zij beschuldigden de Sowjet-Unie van stalinistische praktijken omdat zij niet tot werkelijk overleg bereid was, maar de vergadering een reeds van tevoren gefixeerde datum en plaats van de door haar voorgestelde conferentie had opgedrongen.

Het was ongetwijfeld waar. De Japanse partijleider Miyamoto had al een paar weken vóór Boedapest - na besprekingen met Soeslow - deze plaats en tijd weten te melden! Maar de Russen zagen in elk geval eindelijk de conferentie in het vooruitzicht gesteld, waarvoor zij zo lang geijverd hadden: "over het herstel van de eenheid in het communistische kamp en over de strijd tegen het imperialisme", in Moskou, tegen het eind van dit jaar.

H O O F D S T U K II

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN NEDERLAND

De houding van de CPN t.a.v. de gebeurtenissen in Tsjechoslowakije en Polen

De CPN-leiding heeft deze maand in haar dagblad "De Waarheid" zeer veel aandacht besteed aan de recente ontwikkelingen in Tsjechoslowakije. Zij stuurde zelfs op 21 maart j.l. een der redacteurs, , naar Praag om een speciale berichtgeving te verzorgen.

Partijvoorzitter Henk Hoekstra liet, in zijn rede op de partijbestuurszitting van 21 en 22 maart, duidelijk uitkomen dat de CPN de gebeurtenissen in Tsjechoslowakije positief waardeert. Hij stelde, dat onder de onttroonde partijleider Novotny een "vanuit Moskou geïnspireerde revisionistische politiek" werd gevoerd, die aanleiding gaf tot "wanbeheer, corruptie, baantjesjagerij en politieke ontaarding". Door de "massabeweging" in Tsjechoslowakije waren deze verschijnselen thans aan de orde gesteld. In dit verband wees Hoekstra ook op de vlucht van generaal naar Amerika, in welk gebeuren hij de hand van de CIA meende te onderkennen. Eerder was in "De Waarheid" de "affaire- " betiteld als "zwijnerij die met arbeidersbeweging en zeker met communisme niets te maken heeft".

Met nadruk werd in het CPN-partijblad van 26 maart betoogd, dat de huidige toestand in Tsjechoslowakije "hemelsbreed verschilt" met die in Hongarije in 1956. Pogingen tot vergelijking met de gebeurtenissen in Hongarije zijn op zichzelf provocaties, zo beklemtoonde de "Waarheid"-commentator.

"Alleen degenen die hopen op openlijke inmenging van buitenaf tegen de massabeweging welke leidde tot Novotny's afzetting kunnen er een dergelijke gedachtengang op nahouden. Maar de idee van inmenging alleen al moet met alle scherpste van de hand worden gewezen".

Blijkens publicaties in het CPN-dagblad voerde "Waarheid"-redacteur in Praag o.m. gesprekken met de voorzitter van de Tsjechoslowaakse schrijversbond, prof. , en met de weduwe van de, in 1952 wegens "hoogverraad" terechtgestelde partijfunctionaris . Hij memoreerde dat weliswaar in 1963, samen met de eveneens in 1952 vermoorde partijleider Slansky e.a., posthuum juridisch was gerehabiliteerd, maar dat daarop geen

politieke rehabilitatie was gevolgd. "De Waarheid" had echter al in 1963 op volledige rehabilitatie aangedrongen en achtte het een opvallende zaak dat thans, na de val van Novotny, nu ook in Tsjechoslowakije dergelijke geluiden werden gehoord. (Opgemerkt dient te worden, dat de CPN in dit opzicht boter op het hoofd heeft, want een door haar in 1952 uitgegeven brochure, waarin Slansky c.s. werden uitgemaakt voor verraders en misdadigers, heeft zij nooit openlijk en "zelfkritisch" teruggenomen.)

Hoezeer de CPN sympathiseert met de ontwikkelingen in Tsjechoslowakije, blijkt wel uit de afkeurende commentaren in "De Waarheid" op de kritiek, die van Oostduitse en Hongaarse zijde geuit is op de gebeurtenissen in Praag en op de tendentieuze berichtgeving dienaangaande in de Russische pers. In het bijzonder toonde het CPN-dagblad zijn ontstemming over de uitlatingen van , lid van het politiek-bureau van de Oostduitse CP, die het optreden van de Tsjechoslowaakse minister koren op de molen van de Westduitse pers noemde.

Ten aanzien van de gebeurtenissen in Polen keerde Hoekstra zich op bovenvermelde partijbestuurszitting tegen de wijze waarop de huidige Poolse leiders reageren op de protesterende studenten en intellectuelen. Zij schrikken er niet voor terug om gebruik te maken van antisemitische gevoelens, zo merkte de CPN-voorzitter scherp op. Een uitvoerig artikel in "De Waarheid" van 28 maart ontleedde op zeer kritische wijze de rede, die de Poolse partijleider Gomulka uitsprak op 19 maart n.a.v. de beroeringen in Warschau. Betoogd werd o.m. dat Gomulka zionisme en antisemitisme ziet "als twee kanten van dezelfde nationalistische medaille". Een dergelijke analyse heeft niets met marxistische of leninistische opvattingen te maken, aldus de scribent.

"Antisemitisme is geen kwestie van een overtrokken nationalisme, maar een zaak van rassisme, van uiterste achterlijkheid, immoraliteit en zelfs misdadigheid. De marxisten wijzen het zionisme af als een politieke theorie die burgerlijk van aard is en als zodanig ook een rem op revolutionaire ontwikkelingen. Maar dat is iets geheel anders".

(Vermeldenswaard is in dit verband de uitlating van Paul de Groot in "De Waarheid" van 29 november 1952: "De zionisten waren steeds de handlangers van de antisemieten, overal en altijd, en zij zijn het nog!")

Het artikel besloot met de overweging, dat met deze rede van Gomulka de gebeurtenissen in Warschau niet verklaard zijn en dat

alles er op wijst dat de ontwikkeling die in Polen is begonnen, nog lang niet teneinde is.

Het bedrijfs- en vakbondswerk der CPN

Teneinde het werk in de bedrijven en in de vakbeweging te stimuleren en te coördineren, werd tijdens de partijbestuurszitting van 4 februari j.l. door en uit het partijbestuur een werkgroep samengesteld. Deze staat onder leiding van partijvoorzitter Hoekstra en bestaat voorts uit F. Meis,

en . Het is de bedoeling dat Freek Meis zich vooral op het bedrijfswerk (een zuivere partijaangelegenheid) zal concentreren, terwijl Hoekstra zich speciaal met het vakbondswerk en meer speciaal met de politiek t.o.v. het NVV zal bezighouden.

Een al lang bestaand verlangen van de CPN, "de eenheid van vakbeweging" tot stand te brengen, heeft hiermede kennelijk hoge prioriteit gekregen. Op een openbare CPN-vergadering in Zaandam, medio maart, wees Hoekstra nog eens met nadruk op het standpunt van de CPN, dat de eenheid van vakbeweging in het NVV meer dan ooit nodig is. Het beweren dat de CPN het democratisch-centralisme ook in het NVV zou willen doorvoeren, verwees Hoekstra naar het rijk der fabelen, al gaf hij toe dat de CPN zich vroeger in de vakbeweging sectarisch opstelde. Hoekstra weet dit aan het feit, dat toentertijd de EVC onder verkeerde leiding stond. Thans echter wil men de zaak geheel anders aanpakken. CPN-leden die lid zijn van een NVV-bond, dienen zich als goede NVV-leden te gedragen, zonder direct te streven naar bestuursposten; die komen dan vanzelf wel, aldus Hoekstra.

Om de gestelde doeleinden te verwezenlijken, aldus Hoekstra, is het nodig een inzicht te krijgen in de bedoelingen van de NVV-leiding. Hiertoe moet de gang van zaken in het vakverbond nauwkeurig geobserveerd worden. Men zal moeten nagaan of er in het NVV aan politiek wordt gedaan, en zo ja, door wie en hoe. Met name toonde Hoekstra zich geïnteresseerd in de inspraak die de PvdA in het NVV heeft, ook op plaatselijk niveau. Als voorbeeld van de wijze van werken die hem voor ogen staat, noemde hij de intredepolitiek van de Britse communisten in het TUC, het grote socialistische vakverbond, waarvan de leiding van een enkele bond inderdaad in communistische handen is.

Een en ander neemt niet weg dat de CPN, waar zij daartoe kans ziet, tracht een "eigen gezicht" te tonen. Dit was (en is) het geval in de Amsterdamse bouwvakwereld, waar de door CPN-leden gedomineerde ABWB "wilde" stakingen organiseert. Het is ook het geval in Oost-Groningen, waar de CPN de sluiting van de strokartonfabrieken "De Toekomst" en "Reiderland" wil verhinderen, in verband waarmee zelfs het woord "bedrijfsbezetting" is gevallen.

Royementen

Tijdens de recente partijbestuurszitting (21 en 22 maart) is Wim Hulst geroyeerd als lid van de CPN. Hiermee voldeed het PB aan een verzoek van de begin maart gehouden conferentie van het district Zaanstreek. Hulst, die reeds sinds 31 maart 1967 geschorst was wegens zijn weigering "zijn" reisbureau "Vernu" op te heffen (zie de maandoverzichten 4 en 9 van 1967), "volhardde in zijn houding", aldus een "Waarheid"-berichtje, met het hierboven vermelde gevolg.

Het is moeilijk aan te nemen dat de "kwestie-Assendelft" (Hulst behoorde tot deze partij-afdeling) hiermee uit de wereld is. Naar verluidt heeft een twaalftal (ex-) CPN-leden in Assendelft, dat regelmatig de brochure van Friedl Baruch ontvangt, medio maart een bijeenkomst belegd om over de inhoud van deze geschriften te praten, maar ook om zich te beraden over de situatie die in Assendelft zou ontstaan na het, toen al in de lucht hangende, royement van Hulst.

Behalve Hulst werd in de afgelopen maand ook als lid van de CPN geroyeerd (met en was dit reeds eerder gebeurd). Alle drie waren zij betrokken bij de heroprichting van de VCU, de reisvereniging van de Nederlandse Vredesraad, die evenals "Vernu" vorig jaar maart van de partij het bevel kreeg, zichzelf op te heffen. Anders dan de "Vernu"-leiding, legden (secretaris NVR) en (leider VCU) het hoofd in de schoot en liquideerden zij de "VCU" (zie ook MO 1968 - 2). De royementen van en werden 12 maart j.l. bevestigd door het bestuur van het district Amsterdam.

Stakingen en acties bij Amsterdamse bouwbedrijven

De stakingen van de bouwvakarbeiders in Amsterdam, als protest tegen de vermindering van hun inkomsten tengevolge van een per 1-1-1968 ingevoerde herberekening van de loonbelasting en de verhoging van enkele sociale premies, leken aan het eind van de maand februari

tot succes te leiden.

Een staking van 23 man van de firma Erve Jansen werd op 27-2-1968 beëindigd toen de directie zich bereid verklaarde de gevraagde compensatie te betalen. De acties bij Banero (+ 170 man) en bij de BAM (ruim 25 man) duurden toen nog voort.

Het kostte het Amsterdams Bouwvak Comité (ABC), dat de acties leidde, de grootste moeite het geld voor een dragelijke uitkering aan de stakers (ongeveer f 35.000,- per week) bijeen te brengen. Steunlijsten werden daartoe uitgezet en herhaaldelijk werd opgeroepen de solidariteit met klinkende munt te betonen. Inmiddels streefde het ABC er naar de stakers zonder gezichtsverlies en het liefst met een duidelijk succes, weer aan het werk te krijgen.

Deze "klinkende overwinning" leek op 1 maart gerealiseerd te worden.

Het verloop van de staking bij Banero

Nadat een bespreking op 18 februari geen overeenstemming bracht, waardoor deze op 12-2-1968 begonnen staking voortduurde, had een gesprek van de directie met de vakbondbestuurders en enkele stakingsleiders op 1 maart wel resultaat. Een overeenkomst werd getekend, waarin de directie zich bereid verklaarde alle verslechteringen voor haar rekening te nemen, mits de arbeiders op 4 maart het werk zouden hervatten en de directie het recht kreeg om de zgn. vertrouwenscommissie van de arbeiders (5 man) te ontslaan. Deze voorwaarden werden door de arbeiders geaccepteerd (hun 5 collega's zouden immers gemakkelijk elders werk kunnen vinden) en ook het ABC aanvaardde deze oplossing, omdat deze op de duur moeilijk te financieren actie hiermede toch nog tot een betrekkelijk goed einde was gebracht.

Het directie-lid bleek zich evenwel niet aan de schriftelijke overeenkomst te willen houden en wenste niet 5, doch 26 man te ontslaan. Om deze uitgeslotenen inderdaad van het werk af te houden, had hij de hulp van de politie ingeroepen. Een eenheid van de mobiele brigade, versterkt met enkele rechercheurs met politiehonden, zette het bouwobject af.

Uiteraard werd deze inbreuk op de overeenkomst door de arbeiders niet aanvaard, zodat de staking werd voortgezet. Het ging nu echter niet meer om de compensatie van de verslechteringen, maar om een protest tegen het rancuneuze optreden van Banero. Ondanks de

financiële moeilijkheden, die de voortzetting van deze actie met zich zou brengen, schaarde het ABC zich vanzelfsprekend achter de stakers.

Pogingen van bestuurders van het NVV, het NKV en het CNV, beide partijen weer rond de tafel te krijgen, faalden. De directie bleef vasthouden aan haar eis van ontslag van 26 man. De voortdurende aanwezigheid van politie op het bouwobject, ter bescherming van de ongeveer 30 "maffers" (werkwilligen), werkte bepaald niet kalmerend op de gemeederen.

Het ABC riep een speciale "Commissie van Bouwvakarbeiders in Amsterdam Noord" in het leven, welke verschillende pamfletten samenstelde en verspreidde. Deze commissie riep alle bouwvakarbeiders in die omgeving op, deel te nemen aan een op 13 maart te houden demonstratie. Van verschillende zijden werd een toespitsing van de spanningen gevreesd, met zelfs een mogelijke explosie als in juni 1966.

De Amsterdamse gemeenteraadsleden (PvdA) en (CPN) zetten zich in om de zaak in rustiger banen te dirigeren. Zij bespraken de situatie o.m. met burgemeester Samkalden, die de politie-bewaking bij Banero drastisch liet inkrimpen en de directie van dit bedrijf duidelijk te verstaan gaf, dat het wenselijk was dat de "maffers" zich tijdens de demonstratie op 13 maart niet op het werk zouden laten zien.

Deze demonstratie, waaraan ongeveer 1.000 personen deelnamen, verliep uitermate rustig. Tijdens de optocht door Amsterdam-Noord en gedurende de meeting nabij het bouwobject van Banero, heerste er een goede verhouding tussen de demonstranten en de politie. Een vakbondsbestuurder gaf een overzicht van het verloop van de actie, waarbij hij het gedrag van de Banero-directie hekelde, die een schriftelijke overeenkomst niet wilde nakomen. Men besloot een telegram te sturen naar B & W van Amsterdam, waarin stopzetting van het politie-optreden tegen de stakers werd verlangd. Leden van het ABC fungeerden als "ordecommissarissen", die maanden tot een rustig en ordelijk optreden.

Ook de beide genoemde gemeenteraadsleden waren ter plaatse. Zij slaagden er in op 14-3-1968 nieuwe besprekingen te organiseren tussen de directie en enige vakbondsbestuurders (waaronder

van de communistische ABWB - Algemene Bond van Werkers in de Bouwnijverheid). De directie stemde er in toe de al eerder toegezegde looncompensatie te betalen en zou alleen drie (communistische) stakingsleiders willen uitsluiten. Deze drie arbeiders gingen zelf met

hun ontslag accoord, onder voorwaarde dat de vakbondbestuurders hen, indien nodig, zouden helpen bij het vinden van nieuw werk.

Deze overeenkomst werd op 15 maart door de stakers goedgekeurd en op maandag 18 maart werd uiteindelijk het werk bij de Banero hervat.

Staking bij de BAM

Deze staking van ruim 25 man, die op 15-2-1968 begon, duurt nog onverminderd voort. Door alle opwinding rondom de Banero heeft deze actie slechts weinig aandacht getrokken. Op 11 maart vond er een bespreking plaats tussen een directielid van de BAM, enige vakbondbestuurders en de stakingsleiders. Er werd overeenstemming bereikt over de compensatie van alle verslechtingen. Het directielid wilde echter twee (communistische) stakingsleiders niet meer op het bouwwerk toelaten, omdat zij één der directieleden beledigd hadden. Beide bouwvakarbeiders gingen met dit ontslag accoord. Op 12 maart zou de bereikte overeenkomst aan de stakers worden voorgelegd ter goedkeuring, waarna het werk op 13 maart zou worden hervat. Geheel tegen de verwachtingen in accepteerden de arbeiders het ontslag van hun leiders niet, zodat de staking werd voortgezet.

Nu de staking bij de Banero teneinde is, hebben de communistische bouwvakleiders geen haast meer om de staking bij de BAM te beëindigen. Het komt hen eigenlijk wel goed uit. Zij kunnen rustig doorgaan met het innen van gelden voor het stakingsfonds en zodoende dit fonds, dat door de grote uitkeringen i.v.m. de staking bij de Banero geheel is uitgeput, weer enigszins op peil brengen.

Op 26-3-1968 meldde "De Waarheid" dat "het College van wijze mannen" het met minister Roolvink eens was, dat een werktijdverkorting van een half uur per dag in de bouw niet mag worden toegestaan. Het dagblad reageerde hierop als volgt:

"De berichten, dat hij (minister Roolvink) de ingediende CAO onverbindend zal verklaren, als de vakbonden weigeren in te stemmen met een geringe werktijdverkorting, wijzen erop, dat Roolvink nog onvoldoende begrepen heeft, dat de bouwvakarbeiders de op hun ledenvergaderingen en in de acties gestelde eisen ernstig nemen. Voor de verwezenlijking van die eisen zullen zij de strijd niet opgeven omdat Roolvink nu kennelijk de steun van een 'College van wijze mannen' heeft gekregen".

Het lijkt aannemelijk - gezien bovenstaande bedreiging - dat (met name in Amsterdam) de rust in de bouwwereld voorlopig niet zal

terugkeren.

De sluiting van twee strokartonfabrieken in Groningen

Reeds in februari meldde "De Waarheid" dat de directie en aandeelhouders van twee strokartonbedrijven, "De Reiderland" in Winschoten en "de Toekomst" in Midwolde, het plan hadden deze fabrieken te sluiten. Hierdoor zouden 273 arbeiders op straat komen te staan. De communisten in Groningen grepen uiteraard deze gelegenheid dankbaar aan om - in overeenstemming met hun leuze "Eenheid van actie!" - een actiecomité te formeren, waarin ook "andersdenkenden" zitting hadden. Het dagelijks bestuur werd gevormd door:

- voorzitter, geen lid van de CPN; - penningmeester en - lid. Laatstgenoemden zijn vooraanstaande communisten.

Op een op 28 februari gehouden vergadering, waaraan ook Freek Meis, partijbestuurder van de CPN en belast met het landelijk bedrijfs-werk, deelnam, werd besloten op 16 maart in Winschoten een grote demonstratie te organiseren. Gerekend werd op de deelname van \pm 1.500 personen. Om aan deze demonstratie in brede kringen bekendheid te geven, zou er een manifest uitgegeven worden in een oplage van 30.000 exemplaren. Bovendien moest er, om de kosten van \pm f 1.200,- te dekken, met steunlijsten gewerkt worden en wel in Groningen, Beerta, Finsterwolde, Nieuweschans, Oude Pekela, Scheemda en Winschoten. Tevens werden (gelijkkluidende) brieven verstuurd naar de CPN, de PvdA en het NVV, waarin gevraagd werd een spreker te sturen om tijdens de slotmeeting van de demonstratie het woord te voeren.

Alleen de CPN reageerde op deze brief en Henk Hoekstra zelf vertrok naar het noorden om zich van e.e.a. op de hoogte te stellen. Tijdens een vergadering van het actiecomité werd nog even met de idee gespeeld om de fabrieken door de arbeiders te laten bezetten, zoals enige tijd geleden in België was gebeurd, dit om "een schrik-effect in Den Haag te veroorzaken". Voorwaarde was natuurlijk dat alle arbeiders zich hiervoor zouden inzetten; iets wat het comité evenwel geen haalbare kaart vond. De communistische leden van het actiecomité onderling, dachten tevens aan de mogelijkheid om alle niet-communisten uit het actiecomité te zetten en in een op 14 maart te plaatsen advertentie in de "Winschoter Courant" duidelijk naar voren te laten komen, dat de hele demonstratie door de CPN op

touw was gezet. Hierin zou, naar hun mening, zeker propagandistisch voordeel kunnen zitten. Henk Hoekstra was hier echter fel tegen. De terugslag in de werkgelegenheid in Groningen werd door de gehele bevolking gevoeld en het was van groot belang dat men algemeen hier-tegen ageerde. Hoekstra was van mening, dat zich onder de huidige omstandigheden een gelegenheid tot samenwerking met andersdenkende arbeiders voordeed, waarop men allang had gewacht; deze samenwerking was al een soort propaganda voor de CPN, aldus Hoekstra.

"De Waarheid" besteedde relatief weinig aandacht aan de actie rondom sluiting van deze bedrijven. Wel werd vermeld dat H. Hoekstra aan de ministers van economische en sociale zaken vragen had gesteld n.a.v. de voorgenomen sluiting van de twee bedrijven.

Aan de op 16 maart gehouden demonstratie werd deelgenomen door ruim 300 personen. De actie verliep uiterst rustig. Op de slotmeeting werd het woord gevoerd door een lid van het actiecomité en door Henk Hoekstra.

Ondanks deze demonstratie besloten de aandeelhouders op 20 maart beide fabrieken per 1 april 1968 te sluiten. Op 21 maart werd dit verontwaardigd door "De Waarheid" gemeld: "Wij hebben op 16 maart gedemonstreerd, maar als het nodig mocht blijken, zullen we verder gaan", aldus het partijdagblad. Tot op heden is van een "verder gaan" echter nog niets gebleken.

H O O F D S T U K I I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE HULPORGANISATIES

Jeugdbeweging

Het IXe Wereldjeugdfestival

Toen kort na de staatsgreep in Algerije bleek, dat het bewind van kolonel Boumedienne de Algerijnse organisatoren van het daar te houden IXe Wereldjeugdfestival niet gunstig gezind was - bijna alle leden van het nationaal festivalcomité zouden zijn gearresteerd -, werd op 8 juli 1965 in Helsinki, op een vergadering van het Internationale Voorbereidings Comité (IPC), besloten het festival een jaar uit te stellen.

Het jaar 1966 bleek echter evenmin gunstige perspectieven voor het welslagen van het festival te bieden, want in Ghana, dat als gastland zou fungeren, vond toen de staatsgreep tegen president N'krumah plaats.

Hierop zocht men voor 1967 Havanna uit als plaats voor het te houden festival, doch waarschijnlijk uit angst voor moeilijkheden met de Chinezen en met Castro is het ook toen niet doorgegaan.

Het IPC heeft daarna, in een van 25 - 27 januari 1967 te Wenen belegde vergadering, unaniem besloten het "Wereldfestival van Jeugd en Studenten voor Solidariteit, Vrede en Vriendschap" dit jaar in Sofia te houden en wel van 28 juli tot 6 augustus.

(Tsjechoslowakije) verklaarde in een interview in "Mlada Fronta", dat de keus zich had bewogen tussen Sofia en Havanna, doch dat men de eerste plaats had gekozen, omdat deze stad technisch en organisatorisch (hoofdzakelijk m.b.t. de reismogelijkheden) het gunstigst gelegen was.

Of dit echter ook in werkelijkheid de belangrijkste overweging was, staat te bezien, vooral ook als men in aanmerking neemt, dat de Cubanen niet aanwezig waren op de IPC-vergadering en bericht hadden gestuurd, hun beslissing omtrent deelname te zullen herzien, indien Havanna niet gekozen zou worden tot plaats van het festival.

Naar verluidt heeft Cuba daarna inderdaad afgezien van deelname en is het zelfs nog verder gegaan door aan te kondigen zelf in juli/augustus jongerenkampen te gaan organiseren, waardoor men een groot

aantal (Europese) jongeren naar Cuba wil trekken. Dit gedrag accentueert het ideologisch geschil tussen Cuba en Moskou wel weer heel duidelijk.

Festivalvoorbereiding

, algemeen secretaris van het centrale comité van de Bulgaarse Communistische Partij en President van de Ministerraad, verklaarde in april - namens zijn partij - de beslissing van het IPC om het volgend Wereldjeugdfestival in Bulgarije te houden, toe te juichen en sprak de hoop uit, dat het IXe Wereldjeugdfestival een succes zou worden. "Dit", zei hij, "zou het welslagen betekenen van vrede en vriendschap, van het begrip en de samenwerking tussen alle volkeren en de jeugd van de hele wereld".

Inmiddels heeft het Bulgaarse Nationale Voorbereidings Comité met kracht zijn vele taken ter hand genomen. De voorbereidingen verkeren reeds in een vergevorderd stadium.

Gedurende de tijd van het Festival worden in Sofia ± 20.000 afgevaardigden uit 110 landen, alsmede 7000 touristen verwacht, voor wie behalve 50 hotels nog twee studentendorpen in de pas gebouwde Iztok- en Durvenitsa-districten ter beschikking staan. Tevens zou een "Festivalstad" voor 7000 inwoners gebouwd worden met een zwembad en sportvelden. Een deel van het werk zou door studenten worden verricht.

Festivalprogramma

Een groot gedeelte van het Festivalprogramma zal gevuld worden met meetings waar men zal discussiëren over de internationale politiek, de solidariteit onder de jongeren, de solidariteit met de volkeren van het Midden Oosten, de Amerikaanse interventie in de interne aangelegenheden van de Latijns-Amerikaanse staten en over de Europese veiligheid.

De eerste dag zal gewijd zijn aan "het heroïsche Vietnam", in verband waarmee de delegaties geschenken zullen overhandigen aan de Vietnamese afvaardiging.

De tweede dag zal gewijd zijn aan manifestaties van solidariteit met de jeugd in landen, die voor nationale onafhankelijkheid, vrede en sociale vooruitgang strijden.

Andere dagen zullen gewijd zijn aan "de rechten van de mens"

aan de strijd voor de vrede, aan de nucleaire bedreiging en aan de slachtoffers van Hiroshima en Nagasaki.

Dat de "solidariteit" met alle onderdrukten een belangrijk politiek thema op het festival zal zijn, komt ook tot uitdrukking in de slogan ervan, die luidt: "Het Wereldfestival van Jeugd en Studenten voor Solidariteit, Vrede en Vriendschap."

Nederlandse deelname

Hoewel het Bulgaarse voorbereidingscomité een oproep zond aan alle jongeren van de hele wereld om deel te nemen aan het Festival, is er nog niets bekend omtrent een eventuele deelname van Nederlandse jongeren.

Dat het ANJV een afvaardiging naar Sofia zal sturen is op dit ogenblik in elk geval zeer onwaarschijnlijk.

Dat de verhouding tussen het ANJV en de WFDY bijzonder slecht is, kwam o.a. zeer scherp tot uitdrukking in de weigering van het ANJV om deel te nemen aan de in juni 1967 door de WFDY in Berlijn belegde spoedvergadering n.a.v. het conflict in het Midden-Oosten (zie MO no. 9 - 1967).

Het ANJV heeft zijn voorbereidingen tot deelname aan het Festival tot nu toe dan ook op de lange baan geschoven. Op een onlangs te Utrecht gehouden ledenvergadering van het ANJV deelde het dagelijks bestuurslid _____ zelfs mede, dat het voor hoofdbestuursleden van het ANJV verboden is om tijdens het IXe Wereldjeugdfestival naar Sofia te gaan. In dit licht wordt ook de deelname aan het festival van het gewone ANJV-lid bijzonder onwaarschijnlijk.

De ANJV-Pinkstertocht

Meer activiteit zal het ANJV ook dit jaar weer tijdens de Pinksterdagen ontplooiën. Evenals in 1967 zal deze geheel in het teken staan van een demonstratieve tocht, gericht tegen de Westduitse atoombewapening, het non-proliferatie-verdrag en het NAVO-hoofdkwartier.

In januari j.l. werd tijdens een hoofdbestuursvergadering tot het houden van de tocht besloten. ANJV-secretaris _____ bracht toen vooral kritiek uit op de gemeenschappelijke belangenbehartiging van Amerika en Rusland, die erop neerkomt, dat er wél contrôle op de niet-atoommogendheden, maar géén contrôle op de kernmogendheden is.

Hij memoreerde voorts, dat de regering in Bonn liet blijken positief tegenover het genoemde verdrag te staan, wat z.i. op zichzelf al wantrouwen wekte. In dit verband bracht ook de rol van de NPD in West-Duitsland ter sprake. Naar zijn mening stijfde deze organisatie de regering van Bonn in haar halsstarrige houding tegenover de DDR en haar grenzen.

Ook in de "Notstandsgesetze" zag hij een symptoom van de ondemocratische houding der regering Kiesinger-Brandt.

Tegen deze achtergronden achtte het beslist noodzakelijk om tijdens de Pinksterdagen een tocht te organiseren, die als leuzen o.a. zou moeten hebben: TEGEN HET NAVO-HOOFDKWARTIER, GEEN WESTDUITSE OFFICIEREN OP NAVO-POSTEN, TEGEN DE DUITSE ATOOMBEWAPENING.

De tocht zal ook dit jaar weer vanuit diverse plaatsen in Nederland starten, terwijl men in Hilversum, Amersfoort, Utrecht, Dordrecht, Breda, Tilburg, Zwolle, Deventer, Volkel, Budel en Eindhoven demonstraties en meetings wil organiseren.

De tweede dag (zondag) zal een sportmanifestatie worden gehouden. Op de derde dag wil men door Limburg trekken, waarna de tocht met een demonstratie langs het NAVO-hoofdkwartier in Brunssum en een meeting in Heerlen zal worden besloten.

Op de verschillende vergaderplaatsen zal worden opgetreden door amateurartisten, wat er tevens toe moet bijdragen de bevolking naar de meeting te doen komen.

Het ligt in de bedoeling twee nachten op een kampeerterrein bij Heel in de Peel door te brengen. De tweede dag - de sportdag dus - wil men besluiten met een fakkeltocht door Eindhoven.

Verwacht wordt, dat vanuit ANJV-kringen minimaal 400 personen aan de tocht deel zullen nemen, terwijl men v.w.b. de laatste dag ook zoveel mogelijk andere mensen wil opwekken naar Brunssum en Heerlen te gaan. Hiertoe zullen ook de partijgenoten geactiveerd worden. Men hoopt dan ook ruim 1000 man bijeen te kunnen brengen.

Vredesbeweging

WVR en ICDP in anti-NAVO coalitie

De Wereld Vredesraad (WVR) en de International Confederation for Disarmament and Peace (ICDP) zijn voornemens om aansluitend op de verschillende dit jaar te houden Paasmarsen een "seminar" te organiseren

met als thema "de NAVO uit Europa". (Vgl. MO no. 1 - 1968, pag. 20.)

Hoewel voor de WVR een dergelijke vorm van samenwerking zeker niet nieuw is en met name de relatie met de ICDP al bestaat vanaf de oprichting daarvan in 1963, wordt naar aanleiding van dit initiatief van de zijde van de WVR gesteld, dat hij in de toekomst in veel mindere mate zelfstandig activiteiten zal ontplooiën, doch in overeenstemming met "de geest van Stockholm" *) zoveel mogelijk het gezelschap zal zoeken van vredeskrachten van uiteenlopende pluimage. Inderdaad beginnen ook andere samenwerkingsrelaties steeds meer van de grond te komen.

Het thema "de NAVO uit Europa" op zichzelf is niet verbazingwekkend: herhaaldelijk zien we het opduiken en al meermalen werd betoogd dat het dit jaar in allerlei gedaanten in diverse kringen als thema voor activiteiten zal fungeren. Het heeft hier - als elders - kennelijk weer een functie als bindmiddel.

Een bindmiddel echter, dat toch blijkbaar weer niet sterk genoeg is om de zieltogende Nederlandse Vredesraad bij deze en dergelijke activiteiten te betrekken. Uit niets blijkt namelijk, dat de NVR voornemens, laat staan doende zou zijn, zijn politieke koers van "splendid isolation" te verlaten en, bijvoorbeeld in het kader van de momenteel actuele thema's, opnieuw aansluiting te zoeken bij zijn moeder-organisatie, de WVR. Evenmin legt de NVR, voorzover bekend, belangstelling aan de dag voor de in Nederland op stapel staande activiteiten rond Pasen, die ook voornamelijk de NAVO als inzet zullen hebben.

Zo blijft de NVR nationaal (voornamelijk door geldgebrek, sedert het op last van de CPN afstoten van haar winstgevende reisdienst VCU) en internationaal, (voornamelijk door de politiek van "onthouding" tegenover WVR-initiatieven, ook weer onder druk van de CPN) een "slappende" organisatie.

*) Bedoeld wordt de sfeer van samenwerking, die zich manifesteerde tijdens de Vietnam-bijeenkomst te Stockholm van 6 - 9 juli 1967, waar diverse organisaties, w.o. de WVR en de ICDP, vertegenwoordigd waren.

Cultuur

Vakantiereizen naar de Sowjet-Unie voor aankomende Slavisten

De 14.000 deelnemers aan de televisie-cursus Russisch van de stichting TELEAC (gestart in september 1967) werden eind februari 1968 verrast met een hun van TELEAC-zijde toegezonden "folder" van "Vernu"-reizen NV, het reisbureau van de vereniging "Nederland-USSR".

"Voor allen", valt daarin te lezen, "die begonnen zijn aan de studie van de Russische taal, door middel van de televisie, avondcursussen, privélessen enz. en hun huisgenoten organiseren wij, in samenwerking met "Intoerist" te Moskou, in de zomer van 1968 enige speciale vlieg-reizen naar de steden Moskou en Leningrad".

Er is een keuze uit vijf reizen van 10 dagen naar Moskou (prijs: f 654,-) en vier reizen van 13 dagen naar Moskou en Leningrad (prijs: f 759,-).

Merkwaardig is, dat in de "folders" niet wordt volstaan met het geven van bijzonderheden over de speciale vakantiereizen voor aankomende Slavisten, doch dat apart nog even wordt vermeld, dat "Vernu" ook andere "gespecialiseerde" vlieg-reizen organiseert, en wel voor: landbouwdeskundigen, chirurgen en gynaecologen, schaakliefhebbers, theaterdeskundigen, studenten, congresgangers en zakenlieden. Men wordt hier geconfronteerd met een stukje werk-techniek van de vereniging "Nederland-USSR". In de culturele overeenkomst, op basis waarvan NU samenwerkt met de Unie van Sowjet-verenigingen voor vriendschap en culturele betrekkingen met het buitenland en de vereniging "USSR-Nederland" in Moskou, is een bijzondere plaats ingeruimd voor door "Vernu" te organiseren "specialisten-reizen", die erop gericht zijn Nederlanders uit hoofde van hun beroep of "hobby" te interesseren voor specialistische reizen naar de Sowjet-Unie.

H O O F D S T U K IV

ANDERE GROEPERINGEN

Manifestatie "voorhoede"-jeugdorganisaties in West-Berlijn

Zoals reeds in een vorig overzicht werd aangekondigd (zie MO 1 - 1968, pag. 19), organiseerden de zgn. "voorhoede"-jongeren half februari j.l. in West-Berlijn een grote, tegen de Amerikaanse politiek inzake Vietnam en tegen de NAVO gerichte actie. Deze bestond uit een conferentie in de Technische Universiteit, waaraan 3.000 personen deelnamen en die 14 uur duurde en een demonstratie met 12.000 deelnemers.

De belangrijkste redevoering was ongetwijfeld die van Rudi Dutschke. Zijn toespraak volgde op de mededeling, dat de voor zondag 18 februari geplande betoging, die door het Berlijnse stadsbestuur was verboden, na interventie van de rechter toch kon doorgaan.

Volgens Dutschke zullen de steeds opnieuw optredende tegenstrijdigheden in het kapitalisme van deze tijd, de massa's dwingen om revolutie te bedrijven. Voordien dient het Duitse leger verminderd te worden, moet opgeroepen worden tot desertie, moet de NAVO bestreden worden, revolutionaire kringen en actie-comité's worden gevormd en internationale conferenties worden gehouden. Iedereen, aldus Dutschke, moet zich meer dan ooit op de directe strijd voorbereiden.

Deze oproep is ook terug te vinden in een aan het slot van de conferentie aangenomen resolutie. Daarin worden o.m. de volgende acties aangekondigd.

In Westeuropese landen, waar Amerikaanse bases zijn gevestigd, - alsook in de Verenigde Staten zelf - zullen voorlichtingsactiviteiten onder de militairen ontwikkeld worden, met het doel de weerbaarheid van het Amerikaanse leger te ondermijnen en de soldaten te overtuigen van de noodzaak van verzet, sabotage en desertie. Voorts is het de bedoeling door middel van acties en demonstraties een campagne tegen NAVO-bases in Westeuropese landen te voeren, onder het motto "Vernietig de NAVO". Ook wil men in die Westeuropese landen, die via hun havens militair materiaal verzenden ten dienste van - wat genoemd wordt - de Amerikaanse agressie in Vietnam, proberen om stakingen van havenarbeiders te bewerkstelligen. Tenslotte

zal in West-Europa een actie worden voorbereid om de bevolking voor te lichten inzake concerns, die als toeleveringsbedrijven fungeren voor de fabricage van vernietigingswapens. Deze activiteit zal gevolgd worden door demonstraties en blokkades, bijvoorbeeld tegen de producent van napalm, Dow Chemical. *)

Onder de buitenlandse deelnemers waren ook Nederlandse jongeren, voornamelijk leden van de Socialistische Jeugd (SJ), van de studentenvereniging "Politeia" en van de Studentenvakbeweging (SVB).

Dutschke in Amsterdam

Deze organisaties waren met tien andere (w.o. de PSP) ook de organisatoren van een, op 21 februari j.l. in Amsterdam gehouden solidariteitsbijeenkomst, onder het motto "Steun aan het bevrijdingsfront in de Derde Wereld". Daaraan ging een fakkeloptocht met 500 deelnemers vooraf. Aan de meeting zelf namen 1.200 personen deel. Rudi Dutschke was ook daar de belangrijkste spreker.

Hij bracht o.m. naar voren dat "wij" de plicht hebben de kapitalistische heerschappij in onze landen eindelijk te vernietigen en er naar toe te werken, dat het imperialisme van de Verenigde Staten op alle mogelijke plaatsen wordt verslagen en wel met alle middelen, die ons ter beschikking staan. Wij moeten, aldus riep Dutschke zijn toehoorders toe, ons inprenten dat wij niet alleen abstract-moreel, maar ook concreet naar vormen van verzet moeten zoeken om ons zwakke, lauwe protest van hedenavond op straat, te veranderen in concrete en effectieve solidariteit.

"Wij moeten ons in de komende periode concentreren op concrete ondersteuning van de sociaal-revolutionaire beweging in de Derde Wereld, van Vietnam tot Zuid-Afrika, van Peru tot Zuid-Korea. Deze ondersteuning wordt direct bewerkstelligd, indien wij in West-Europa ertoe overgaan de campagne tegen de NAVO-bases door te voeren", aldus Dutschke. Hij vervolgde: "Wij hebben vandaag voor onze anti-imperialistische en anti-kapitalistische strijd een permanente combinatie nodig van individuele acties van anarchistisch-subversieve aard en concrete massa-acties".

Over de campagne "Vernietig de NAVO", waarvan ook sprake is in de resolutie van de Vietnamconferentie in West-Berlijn (zie boven),

*) In dit verband is interessant, dat volgens persberichten op zaterdag 30 maart j.l. bij de vestiging van "Dow Chemical" in Rome een bom werd geplaatst.

zei Dutschke, dat een voortdurende voorlichting noodzakelijk is, die steeds weer moet culminereren in massale straatdemonstraties. Deze activiteiten moeten gecombineerd worden met subversieve acties, waarmee Dutschke, naar hij mededeelde, concreet bedoelde: het vernietigen van de oorlogsmachinerie, zoals: NAVO-bases, vliegvelden, en schepen die materiaal en munitie naar Vietnam brengen. Het is niet uitgesloten, dat Dutschke, die in zijn rede ook aan de provo's een demonstratieve rol toebedeelde, tijdens zijn bezoek aan Amsterdam, contact met hen heeft gehad. Wellicht is het resultaat daarvan terug te vinden in een redactioneel artikeltje in het provo-blad "De Witte Krant", van eind februari 1968. Daarin wordt gesteld dat dit nummer nogal wat revolutie-theorieën bevat, zoals een artikel van de hand van prof. die de ideoloog achter de Berlijnse studentenacties wordt genoemd. Aangekondigd wordt, dat in de volgende nummers grote artikelen zullen verschijnen van o.m.

(Revolutie binnen de revolutie), "zodat iedereen nu weet waar het om gaat, als deze zomer de image van de Derde Wereld de inzet wordt van ongekend grote conflicten op straat".

Uitslag grondraadsverkiezingen 1968

Bij de in februari j.l. gehouden verkiezingen voor de grondraden (studentenvertegenwoordigingen) van de Nederlandse universiteiten en hogescholen, kwam de Studentenvakbeweging (SVB) als de (grote) winnares uit de bus. Was het vóór de verkiezingen zo, dat de syndicalisten alleen in de grondraad van de Universiteit van Amsterdam (aldaar genoemd ledenraad van de Algemene Studentenvereniging Amsterdam - ASVA), de meerderheid hadden, thans is dat ook het geval in de studentenraad van de Vrije Universiteit, van de universiteit van Nijmegen en van de economische hogeschool in Tilburg. Op Eindhoven na (een achteruitgang met 4,7%), steeg het aantal stemmen van de SVB overal vrij sterk; in Tilburg zelfs met 27%, in Nijmegen en aan de VU resp. met 20 en 19%. Tenslotte verwierf de SVB in de grondraden 34 zetels meer dan in 1967. Bij dit alles moet niet vergeten worden, dat het percentage studenten, dat aan de verkiezingen deelnam, daalde van 42 tot 30%.

Deze stemmen- en zetelwinst heeft ook invloed op de afvaardiging naar en de samenstelling van de (overkoepelende) Nederlandse Studentenraad (NSR). Van dit 50 leden tellende college zijn er thans 22 SVB'ers (vorig jaar 18). Daarmee werd de SVB de grootste "studentenpartij". Doordat de programma's van de SVB en de andere grote studentengroepering, het Nederlands Studenten Accoord (NSA) (18 zetels) te

ver uit elkaar liggen, was het van het begin af aan duidelijk, dat het onmogelijk was om samen een NSR-bestuur te vormen. Daarom besloot de SVB om met de groepering Stud'75 (3 zetels) in zee te gaan. Ook dat stuitte op moeilijkheden. Volgens de laatste berichten is er nu een bestuur gevormd dat uitsluitend uit SVB'ers bestaat. Voor het eerst in de geschiedenis van de NSR, heeft daarin een communist zitting en wel als algemeen bestuurslid. De SVB zocht voor die functie aan, zoon van de communistische wethouder van Amsterdam. Een sterk staaltje, als men bedenkt, dat van de ca 2.500 leden tellende SVB en van de 70 à 80.000 studenten in Nederland, slechts een 60-tal communist of communistisch georiënteerd is. Evenzo, als men zich realiseert, dat het in november 1967 o.a. de communisten in de SVB waren, die zich verzetten tegen het plan van de zgn. Kritische Universiteit (zie MO 11 - 1967, pag. 24). Het ziet er naar uit dat zij, nu bij de uitslag van de verkiezingen is gebleken, dat de SVB ondanks (misschien dank zij) dit plan een grote overwinning boekte, alle zeilen zullen bijzetten om de verloren gegane invloed in de studentenvakbeweging te herwinnen.

1 Mei-groep

Door de bomaanslagen op de in Den Haag gevestigde ambassades van Spanje, Griekenland en Portugal in de nacht van 2 op 3 maart j.l., werden de meeste Nederlanders voor het eerst geconfronteerd met een nieuwe extremistische organisatie, t.w. de 1 Mei-groep. Toch was het niet de eerste maal, dat deze groepering van zich deed horen. Haar eerste actie, waaraan zij waarschijnlijk ook haar naam ontleent, bestond uit de ontvoering op 1 mei 1966 van mgr.

, adviseur voor kerkelijke zaken van de Spaanse diplomatieke vertegenwoordiging bij het Vaticaan. In een brief werd toen medegedeeld dat de kerkelijke adviseur zou worden vrijgelaten, zodra de r.k.kerk zich voor vrijlating van de politieke gevangenen van het Franco-bewind zou uitspreken. Korte tijd later werd hij, zonder dat een dergelijke verklaring was uitgegeven, echter toch in vrijheid gesteld.

Sindsdien heeft de 1 Mei-groep diverse activiteiten, zoals beschietingen en bomaanslagen op haar naam gebracht, laatstelijk dus de bomaanslagen in Den Haag, Londen en Turijn. Dat men het daarbij niet wil laten, blijkt uit een onlangs aan het in Den Haag gevestigde Franse persbureau gericht schrijven, afkomstig van deze groep,

waarin de bevolking wordt gewaarschuwd niet in de omgeving van ambassades van dictatoriaal geregeerde landen of van de Verenigde Staten te komen. De brief eindigt met de woorden "onze revolutionaire actie gaat door".

Inmiddels werd bekend, dat de 1 Mei-groep bestaat uit aanhangers van de Spaanse anarchistische vereniging "Federación Iberica de Juventudes Libertarias" (FIJL). Deze FIJL is in Spanje verboden en heeft haar zetel in Frankrijk of België.

In het Nederlandse anarchistisch blad "De Vrije", van 10 februari j.l., werd een bericht opgenomen over het werk van de 1 Mei-groep en de houding van de FIJL. Volgens dit bericht verklaarde de 1 Mei-groep, dat de reeds gepleegde aanslagen op Griekse, Spaanse, Boliviaanse, Venezuelaanse en Amerikaanse ambassades in verschillende Europese landen, het werk zijn van deze groep en dat deze aanslagen deel uitmaken van een grote revolutionaire solidariteits-campagne, die door geweld het "wettelijk" geweld van diverse dictaturen en van het kapitalistische imperialisme aan de kaak wil stellen. Namens de FIJL werd hier nog aan toegevoegd, dat deze organisatie het als haar taak is gaan zien, door een wereldwijde strijd tegen dictatuur en imperialisme steun te verlenen aan degenen die, met gevaar voor eigen leven en veiligheid, strijden voor betere toestanden in eigen land.

Reeds eerder had "De Vrije" blijk gegeven van haar sympathie met de door de FIJL ontplooiende activiteiten. Zo werd door de Vrije-anarchisten een financiële campagne gevoerd t.b.v. FIJL-acties en werd op 23 juli 1966 in Haarlem een demonstratie gehouden tegen het Spaanse regime, terwijl gelijktijdig een Spanje-folder van "De Vrije" en een folder van de FIJL tegen het tourisme naar Spanje en voor vrijlating van de politieke gevangenen in Spanje, werden uitgedeeld. In "De Vrije" van januari 1967 werd tenslotte opgeroepen om bij de Spaanse Ambassade te protesteren tegen de gevangenneming van een 5-tal anarchistisch in Spanje. Ook maakte "De Vrije" bekend, dat nog vorig jaar een Spaanse vertegenwoordiger van de FIJL de gast was geweest van een "Vrije"-anarchist.

Hoewel er dus contact en geestverwantschap bestaat tussen de FIJL/1 Mei-groep en Nederlandse anarchistisch rond "De Vrije", is het niet zeker, dat laatstgenoemden betrokken zijn geweest bij de gewelddadige acties van de 1 Mei-groep. De meeste anarchistisch

in Nederland, ten dele gegroepeerd in de "Federatie van Vrije Socialisten" (FVS) en voor een ander deel rondom het maandblad "De Vrije", verwerpen nl. het gebruik van geweld als strijdmethode.

STAKINGSOVERZICHT MAART 1968

Bedrijf	: Banero.
Object	: Buiksloot-Nieuwendam.
Aanleiding	: Directie weigerde compensatie voor verhoogde sociale lasten; directie wilde 26 stakers ontslaan.
Resultaat	: Looneisen ingewilligd; 3 stakers ontslagen.
Aantal werknemers	: <u>±</u> 170.
Aantal stakers	: <u>±</u> 170.
Duur staking	: 25/2 tot 18/3.
Bedrijf	: BAM.
Object	: Wilhelminagasthuis.
Aanleiding	: Arbeiders eisen volledige toepassing CAO.
Resultaat	: Nihil.
Aantal werknemers	: 25 á 30.
Aantal stakers	: 25 á 30.
Duur staking	: Vanaf 15/2.
Bedrijf	: Vikopa.
Object	: Peylbouw, Amsterdam.
Aanleiding	: Metselaars eisen toepassing "Amsterdam tarief" (hoger dan CAO-loon).
Resultaat	: Nihil.
Aantal werknemers	: Onbekend.
Aantal stakers	: 18.
Duur staking	: Vanaf 18/3.

A G E N D A

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
8-10 april 1968	Buitengewone vergadering Alg.Raad WVV over hulp- verlening aan Vietnam.	Moskou	Wereldvakverbond (WVV).
12 t/m 15 april 1968	ABC/NAVO-verzetsmars.	o.a.naar Budel, Brunssum (AFCENT)en Vaals.	Links-social.organisa- ties (o.a.SJ).
april 1968	Conf. over Vietnam.	Parijs	Intern. Dem. Vrouwen Fed. (IDVF).
voorjaar 1968	Conf. voor opheffing v.h. analphabetisme.	Ulan Bator	Wereldfed. Dem. Jeugd (WFDJ).
16-19 april 1968	Conf. i.z. Wetensch. Samenwerking.	Wenen	Wereldfed. van Weten- schappelijke Werkers (WFWW).
* 24 april	2e Voorbereidingsconf. Comm. Concilie.	Boedapest	CP-en.
mei 1968	2e Afro-Aziatische conf. v. journalisten.	Peking	Afro-Aziatische Journalisten Associatie.
28 mei 1968	Stertocht.	Rotterdam	NVB.
* juni	Conf.van solidariteit met de Portugese kol. Z.W.Afrika en Z.Afrika.	Tanzania	Wereldvredestraad(WVR).
1-2-3- juni 1968	Pinksterocht.	AFCENT	ANJV.
28 juli - 1 aug.1968	Congres Lat.-Am. Journalisten.	Havanna	Internat. Organisatie v.Journalisten (IOJ).
28 juli - 6 aug. 1968	9e Wereldjeugdfestival.	Sofia	Wereldfed. v. Dem.Jeugd (WFDJ) en Int.Unie v. Studenten (IUS).
zomer 1968	Bijeenkomst van jeugd uit NAVO- en Warschau- pactlanden.	Helsinki	Wereldfed. v. Dem. Jeugd (WFDJ).
18-21 sept. 1968	5e Medische Congres FIR.	Warschau	Internat. Federatie van Verzetsstrijders (FIR).
* 22-27 sept. 1968	3e Int.meeting BITEJ.	Praag	Bureau voor Internatio- naal Tourisme en Jeugd (WFDJ)
sept. 1968	Algemene Vergadering WFWW.	Helsinki	Wereldfed. van Weten- schappelijke Werkers (WFWW).
* 1e week van sept.1968	Internationaal congres.	Carara (Italië)	Anarchisten.

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
* + half sept. 1968	Internat. Colloquium v. Europese en Amerikaanse Juristen.	l'Abbaye de Royaumont	Int. Verb. v. Dem. Juristen (IVDJ).
herfst 1968	Conf. over Europese Veiligheid.	?	Wereld Vredesraad (WVR).
24-28 nov. 1968	Vie Wereldcongres over "De rol van de vrouw in de wereld van vandaag".	Helsinki	Internat. Democ. Vrouwen Federatie (IDVF).
nov.-dec. 1968	Int. Conf. van CP-en.	Moskou	Communistische Partijen.
eind 1968	Symposium Europ. Veilig- heid.	Praag	Czech. Comm. of the Defender of Peace (CCDP).

* Nieuw c.q. aangevuld.